

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21106 - Geografia de les Illes Balears
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21106 - Geografia de les Illes Balears
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Antoni Ginard Bujosa antoni.ginard@uib.es	10:00h	12:00h	Dimarts	23/09/2013	30/06/2014	Beatriu de Pinós, 48

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Història	Optativa	Quart curs	Grau
Grau de Geografia	Formació bàsica	Primer curs	Grau
Grau d'Història de l'Art	Optativa	Tercer curs	Grau

Contextualització

La Geografia de les Illes Balears, del primer curs del Títol de Grau en Geografia, és la primera assignatura del mòdul troncal de la matèria Geografia Regional, que es completa amb les assignatures Geografia d'Espanya (segon curs) i Geografia d'Europa (tercer curs).

La Geografia de les Illes Balears inclou aspectes de geografia física i de geografia humana. L'assignatura ha d'introduir al coneixement i l'anàlisi de l'espai més immediat i a una escala local, com a primera passa per avançar cap a l'estudi d'escales més generals, a través d'una metodologia d'anàlisi regional. Els objectius se centren en conèixer les característiques que defineixen el territori de les Illes Balears, tant a escala suprainular, com a escales més particulars.

D'acord amb els objectius generals del Títol de Grau en Geografia, l'assignatura Geografia de les Illes Balears s'ha de fonamentar particularment en els criteris següents:

1. Assegurar una formació generalista i de caràcter integrat sobre els continguts fonamentals dels diversos àmbits temàtics de la Geografia, el seu desenvolupament epistemològic i els seus mètodes d'investigació.
2. Capacitar per a l'aplicació dels coneixements teòrics, metodològics i instrumentals a l'anàlisi integrada i a la interpretació de processos i problemes espacials, així com a l'elaboració de diagnòstics territorials.
3. Interpretar la diversitat i la complexitat dels espais geogràfics (llocs, regions i localitzacions) i comprendre les interrelacions existents entre els fenòmens de naturalesa mediambiental amb altres de tipus econòmic, social i cultural.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21106 - Geografia de les Illes Balears
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

8. Assegurar els coneixements necessaris per a l'ensenyament de la geografia en els estudis secundaris, sense detriment de la formació complementària que es fixi legalment.

Requisits

Essencials

L'assignatura s'imparteix en català

Competències

Específiques

1. CE-4. Ser capaç de conceptualitzar patrons, processos, interaccions i canvis en el món físic i en l'entorn humà entesos ambdós com un sistema dins d'una àmplia gamma d'escales espacials.
2. CE-5. Demostrar un coneixement global de la construcció de llocs i entorns fora de la seva pròpia i immediata experiència quotidiana i comprendre la forma en què un determinat lloc s'ha constituït i és permanentment renovat per processos físics, ambientals, biòtics, socials, històrics, econòmics i culturals.
3. CE-6. Adquirir una consciència crítica de la importància de l'escala temporal a processos físics, humans i en les seves interaccions i en com aquests operen a escala local, regional i mundial.

Genèriques

1. CG-1. Demostrar posseir i comprendre coneixements fonamentals de la matèria geogràfica com a disciplina científica, de la seva evolució epistemològica i de la seva relació amb altres disciplines científiques, partint dels coneixements adquirits en l'educació secundària i fins a un nivell que garanteixi el coneixement de la avantguarda en l'estudi d'aquesta disciplina.

Continguts

Continguts temàtics

Geografia de les Illes Balears. Temari

Bloc 1. Territori: Descriptors de les Illes Balears. Insularitat. Comarcalització.

Bloc 2. Medi físic: Climatologia. Geologia i Geomorfologia. Biogeografia. Hidrografia. Els espais protegits.

Bloc 3. Aspectes geogràfics de la població: Evolució. Estructura. Distribució.

Bloc 4. Activitats econòmiques: el sector primari i els espais rurals; el sector secundari; el sector terciari i el turisme.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21106 - Geografia de les Illes Balears
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Bloc 5. Estructura territorial: transports i comunicacions; sistema urbà i organització del territori.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Exposició i desenvolupament dels continguts temàtics
Seminaris i tallers	Pràctiques d'aula	Grup mitjà (M)	Realització de lectures, comentaris de text, exposicions, etc
Classes pràctiques	Pràctiques d'aula	Grup mitjà (M)	Preparació de temes específics per part de l'alumnat
Tutories ECTS	Tutoria	Grup petit (P)	Tutorització
Avaluació	Prova objectiva	Grup gran (G)	Avaluació mitjançant una prova escrita
Altres	Sortides de camp	Grup mitjà (M)	Sortides de camp

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual		Treball de l'alumne

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques	Classes magistrals	15	0.6	10
Seminaris i tallers	Pràctiques d'aula	7	0.28	4.67
Classes pràctiques	Pràctiques d'aula	7	0.28	4.67
Total		150	6	100

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21106 - Geografia de les Illes Balears
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Tutories ECTS	Tutoria	2	0.08	1.33
Avaluació	Prova objectiva	2	0.08	1.33
Altres	Sortides de camp	12	0.48	8
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom individual		105	4.2	70
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les/els alumnes hauran d'aprovar totes les modalitats de les activitats que siguin recuperables per poder aprovar en l'avaluació global de l'assignatura.

S'efectuarà el control del seguiment de totes les activitats de treball presencial, tenint en compte l'assistència, l'actitud i la participació per part de l'alumnat.

Les/els alumnes hauran d'assistir a un mínim d'un 70% de les activitats presencials.

S'efectuaran un mínim de dues sortides de camp. L'assistència a les sortides és obligatòria i no recuperable. Les/els alumnes que hagin fet la sortida podran optar a la recuperació de la memòria o exercici pràctic vinculat.

Per a la presentació dels informes o memòries de pràctiques a realitzar per part de l'alumnat s'aplicaran els criteris següents:

- 1) Han de ser els informes o memòries de pràctiques del curs vigent.
- 2) El lliurament s'ha de fer en el termini que es fixi en cada cas, com a màxim abans de la realització de l'exercici d'avaluació de la prova escrita. No s'admetrà cap lliurament fet amb posterioritat als terminis fixats ni el lliurament parcial o incomplet.
- 3) Les memòries i les pràctiques són exercicis de caràcter individual i personal. Els possibles treballs en grup seran objecte d'un seguiment amb criteris específics.
- 4) S'especificaran els criteris a seguir per a la presentació formal, normalment en un únic dossier i en suport de paper i mecanografiat.
- 5) S'avaluaran els continguts, la presentació formal, la correcció i la coherència i l'adequació de la redacció, en funció dels criteris formals i metodològics que corresponguin a cada un dels exercicis.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21106 - Geografia de les Illes Balears
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Classes magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Exposició i desenvolupament dels continguts temàtics
Criteris d'avaluació	S'efectuarà el control del seguiment de les activitats presencials i s'avaluarà l'assistència, l'actitud i la participació

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: % per l'itinerari B

Pràctiques d'aula

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (Recuperable)
Descripció	Realització de lectures, comentaris de text, exposicions, etc
Criteris d'avaluació	S'efectuarà el control del seguiment de les activitats presencials i s'avaluarà l'assistència i la correcta execució i presentació dels exercicis que es plantegin

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: % per l'itinerari B

Pràctiques d'aula

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (Recuperable)
Descripció	Preparació de temes específics per part de l'alumnat
Criteris d'avaluació	S'efectuarà el control del seguiment de les activitats presencials i s'avaluarà l'assistència i la correcta execució i presentació dels exercicis que es plantegin

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: % per l'itinerari B

Tutoria

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Tutorització
Criteris d'avaluació	

Percentatge de la qualificació final: % per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: % per l'itinerari B

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21106 - Geografia de les Illes Balears
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Prova objectiva

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Avaluació mitjançant una prova escrita
Criteris d'avaluació	La prova escrita s'efectuarà a final de curs. S'avaluarà el grau de coneixement, la correcció i la capacitat d'exposició i l'adequació de les respostes a les qüestions plantejades

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: % per l'itinerari B

Sortides de camp

Modalitat	Altres
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (No recuperable)
Descripció	Sortides de camp
Criteris d'avaluació	S'efectuarà el control del seguiment de les activitats presencials i s'avaluarà la correcta execució i presentació dels exercicis que es plantegin

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: % per l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Per a l'assignatura de Geografia de les Illes Balears no es disposa d'una obra única, convenientment actualitzada, que pugui rebre la consideració de manual de referència que abasti la totalitat dels continguts temàtics. Durant el curs es durà a terme l'actualització de dades i s'efectuaran indicacions i orientacions sobre la bibliografia, els recursos i la documentació complementària, així com l'aportació de bibliografia, recursos i materials sobre aspectes específics

Bibliografia bàsica

Balears :portes obertes /Textos F. Bujosa...[et al.] ; [preludi Biel Mesquida] Barcelona :Lunweg Editores,DL2005.

Lluch i Dubon, Ferran Dídac,

Geografia de les Illes Balears /Ferran Dídac LLuch i Dubon ; presentació Gaspar Valero i Martí ; pròleg Joana Maria Petrus Bey.

Palma :Lleonard Muntaner,DL1997.

Geografia física dels països catalans :principat de Catalunya, País Valencià, Illes Balears /Oriol Riba i Arderiu... (et.al.) ; pròleg de Pau Vila.

2a ed.

Barcelona :Ketres,DL1979.

Picornell Bauzá, Climent.

Geografia humana de las Islas Baleares /Climent Picornell Bauzá, Joana-Maria Seguí Pons.

Vilassar de Mar :Oikos-Tau,1989.

Atles de les Illes Balears. Accessible a <http://www.uib.es/secc6/lsig/atlas.htm>

Atles de les Illes Balears /[dir. Pere A. Salvà i Tomàs]

Palma :Conselleria de Cultura, Educació i Esport,DL1995.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21106 - Geografia de les Illes Balears
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Atles de les Illes Balears /direcció : Josep M. Rabella.
Barcelona :Ediciones 62 ,DL2000

Les Illes Balears :un ésser viu :25 anys d'autogovern (1983- 2008) /Miquel Duran Pastor, Sebastià Serra Busquets, coord.
Palma de Mallorca :Institut d'Estudis Autònoms,DL2008

Bibliografia complementària

Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera /[ed. lit.] Consell Insular d'Eivissa i Formentera Palma :Universitat de les Illes Balears, Servei de Publicacions,1995, 2001, 2004

Aspectes geològics de les Balears :Mallorca, Menorca i Cabrera /Joan J. Fornós Palma :Universitat de les Illes Balears,1998

Turisme i societat a les Illes Balears /Climent Picornell Bauzá, Francesc Sastre Albertí, Sebastià Serra Busquets (dirs.).
Palma :Govern de les Illes Balears, Conselleria de Turisme,DL2002.

Enciclopèdia de Menorca /[dir. J.M. Vidal Hernández]
Maó :Obra Cultural Balear de Menorca,DL1979-

Geografia general dels països catalans /director, Carles Carreras i Verdager.
1a. ed.
Barcelona :Enciclopèdia Catalana,DL1992-1996.

Rullan Salamanca, Onofre
L'ordenació territorial a les Balears :segles XIX-XX /Onofre Rullan
Palma :Documenta Balear,2007

Gran Enciclopèdia de Mallorca /Miquel Dolç i Dolç, director.
[Palma] :Promomallorca,DL1989-1997

Marí i Mayans, Esperança.
Geografia i història de Formentera /Esperança Marí i Mayans, Josep Antoni Prats i Serra.
Eivissa :Mediterrània,1999.

Les pitüses :terres i gent /Miquel Grimalt Gelabert, Josep A. Prats Serra, coordinació
Manacor :Patronat de l'Escola Municipal de Mallorca,2001

Servera Nicolau, Jaume
Geomorfologia del litoral de les illes Balears /Jaume Servera
Palma :Documenta balear,2004

Altres recursos

Instituto Nacional de Estadística. Accessible a <http://www.ine.es>

Institut d'Estadística de les Illes Balears. Accessible a <http://www.caib.es/ibae/ibae.html>

Informe econòmic i social de les Illes Balears 2007 /[Centre de Recerca Econòmica]
Palma :Sa Nostra,DL2008

